

Anja de Jong maakt rouwverwerking bij ongehuwden bespreekbaar in 'Ontworteld'

door RIA ALGRA • 26 FEBRUARI 2014

Anja de Jong de Jong (1959) stamt uit de generatie van de niet-praters. Haar jeugd bracht ze door op de boerderij in een warm gezin, samen met haar 8 broers en zussen. Niks mis mee. Toen ze 20 was verongelukte haar 7 jaar oudere broer Jan. Het gezin De Jong werd ondergedompeld in rouw.

Doorgaan en zwijgen

Maar hoe ging dat. Na de eerste schok werden tranen weggeslikt, het verdriet opgestapeld achter een zelf opgeworpen barrière van flinkheid. Er werd gezwegen, om vervolgens al weer snel over te gaan tot de orde van de dag. Ze zei het niet hardop, maar jarenlang liep Anja met de hardnekkige gedachte rond dat het beter was geweest als zij degene was die verongelukt was.

Single

In de tijd die volgde op het overlijden van haar broer had ze verschillende relaties. "Met de kennis die ik nu heb, denk ik dat het stuklopen van die relaties te maken had met de angst om me te binden aan iemand van wie ik hield" vertelt Anja. Het draaide erop uit dat ze single bleef, met zich mee torsend pijn en verdriet; elementen die ruim de moeite namen door de barrière heen te breken. Dat lukte. Anja liep helemaal vast en voelde zich ontworteld.

Waar vind ik iets over rouwverwerking bij ongehuwden?

Op haar zoektocht naar boeken over rouwverwerking kwam ze er geen tegen die op haar situatie van toepassing waren. Ze volgde een pastorale cursus en ook daar liep ze aan tegen het feit dat de groep ongehuwden een ondergeschoven kindje is qua tijd en lesstof. Beide constateringingen voedden de gedachte zelf een boek te schrijven over **rouwverwerking bij ongehuwden**. ‘**Ontworteld**’ is het resultaat.

Wat heeft het boek met je gedaan?

“Het heeft me sterker gemaakt”. Kon ze eerder haar verdriet niet bespreekbaar maken, nu gaat dat een stuk beter. Anja: “Ik kies nu zelf bewust het moment om over het boek en mezelf te praten.” Op haar boek krijgt ze dankbare reacties van lotgenoten in de trant van ‘wat goed dat je dit bespreekbaar maakt’. “Dat is ook wat ik wil, een handreiking bieden als aanknopingspunt voor gesprek.” Door haar onderzoek is het Anja wel duidelijk geworden dat ze geen uitzondering is.

Wij zijn er ook nog

“We zijn absoluut niet zielig hoor, maar zit je in een gezelschap waar het alleen maar gaat over de kinderen en kleinkinderen, dan is het toch wel fijn dat er ook eens iemand is die vraagt hoe het met jou is.” Het is slechts een klein voorbeeld, maar Anja geeft aan dat het gemis van eigen kroost zich dan toch weer ongewild opdringt.

Het ongehuwd zijn is overigens iets waar je sowieso niet zo makkelijk over praat. ‘Waarom ben jij niet getrouwd en wat doet dat met je’ is een vraag die met gêne omgeven is. Net zoals vragen waarom iemand geen kinderen heeft. Dat soort vragen is voorbehouden aan goede vrienden en familie, is Anja’s ervaring.

Uit je boek proef ik dat je een gelovige vrouw bent?

“Dat klopt” beaamt Anja om eraan toe te voegen dat het daar

niet altijd makkelijker van wordt. In haar boek illustreert ze dit met een voorbeeld, waarin ze de vinger legt bij een pijnlijke plek.

Anja: “Als ik vroeger ziek was werd ik aan tafel gemist en werd ik vertroeteld. Toen ik helemaal stuk liep en niet in staat was naar de kerk te gaan, werd ik daar niet gemist. Althans: ik heb dit niet gemerkt. Dat heeft me echt ontzettend zeer gedaan. Als er in de Bijbel gesproken wordt over “ ... als in een huisgezin” dan ligt er nog wel een taak voor de kerkgemeenschap.”

De leden van de kerkenraad heeft ze naderhand een exemplaar van ‘Ontworteld’ cadeau gedaan. Ook dat leidde niet tot noemenswaardige reacties. “Ik heb wel geleerd dat mensen vaak anders reageren dan ik van ze verwacht” merkt Anja nuchter op.

Het ligt niet aan God

Toch blijft ze haar kerk trouw. De kerk de rug toekeren? “Ik heb het wel geprobeerd, maar kwam er wel achter dat God mij niet losliet.” Een andere gemeente? “Ach, daar vind je ook wel weer wat. Het blijft mensenwerk. Een predikant zei ooit eens dat het niet aan God ligt als het fout gaat, maar aan de mensen . Dat was wel een eyeopener voor me.”

Zo kan Anja’s boek ook een openbaring zijn voor geloofsgemeenschappen. Laat ongehuwden niet tussen wal en schip vallen. Heb aandacht voor ze. Als in een huisgezin.

In het dagelijks leven werkt Anja als managementassistent op een school voor zeer moeilijk lerende kinderen. Ze vervangen niet het gemis van eigen kinderen. Het geeft haar wel veel voldoening om van dichtbij mee te beleven hoe de leerlingen zich ontwikkelen, van kleuter tot het moment dat ze stage gaan lopen.

Lotgenoten contact

Naast haar werk ziet ze zich nog wel eens bezig met het opzetten van een gespreksgroep voor gelijkgestemden. “Ik weet alleen nog niet precies hoe ik dat handen en voeten moet geven. LinkedIn zou een mogelijkheid kunnen zijn. Als er mensen zijn die tips hebben, dan hou ik me aanbevolen. Via mijn site [Missie en](#)

[Mijmeringen](#) zijn reacties welkom.”

Tussen neus en lippen door verklapt Anja, dat ze in gedachten al bezig is met een volgend boek. Eerder schreef ze al ‘Simple Single’, een vooral humoristische inkijk in een leven alleen.

“Ik heb een litteken op mijn hand” besluit Anja. Het blijft altijd zichtbaar. Zo is het ook met mijn gemis en verdriet. Het blijft, als een blauwe plek, maar ik mag het nu van mezelf benoemen. Ik mag van mezelf nu tegen jou zeggen dat ik het er soms nog wel eens moeilijk mee heb. Vroeger stootte ik me 9 van 10 keer aan die blauwe plek. Nu is dat nog 1 van de 10 keer.”

RIA
24-02-2014

Recensie boek ‘Ontworteld’ van Anja de Jong